

Vergaderjaar 2008–2009

27 561

Nationaal Antennebeleid

Nr. 38

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE-
LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 augustus 2009

De vaste commissie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft bij brief van 15 april 2009 gevraagd om een reactie op het advies «Hoogspanningslijnen en de ziekte van Alzheimer» dat de Gezondheidsraad heeft uitgebracht naar aanleiding van de resultaten van een Zwitsers onderzoek van Huss over dit onderwerp. Met deze brief informeer ik u over mijn reactie op dit advies.

Het briefadvies van de GR

De commissie van de Gezondheidsraad vindt het onderzoek van Huss aan omwonenden van hoogspanningslijnen belangwekkend. De resultaten van dit onderzoek vormen een aanwijzing dat er mogelijk een hogere kans is op sterfte aan of met de ziekte van Alzheimer bij mensen die langer dan 10 jaar op minder dan 50 meter afstand van een bovengrondse hoogspanningslijn hebben gewoond. De commissie concludeert dat, vanwege een aantal beperkingen uit dit ene onderzoek naar het verband tussen wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen en de ziekte van Alzheimer, geen conclusie kan worden getrokken over een oorzakelijk verband: er kan geen uitspraak worden gedaan over de vraag of dat verhoogde risico ook samenhangt met de blootstelling aan de laagfrequente magnetische velden afkomstig van de hoogspanningslijnen. Alhoewel ook andere onderzoeken, zoals dat aan de Zwitserse spoorwegmedewerkers, aanwijzingen geven voor een verhoogd risico op de ziekte van Alzheimer in relatie tot blootstelling aan laagfrequente magnetische velden, vindt de Gezondheidsraad dat er prospectief onderzoek nodig is om conclusies te kunnen trekken. Hierin dienen factoren die een eenduidige interpretatie bemoeilijken gecontroleerd te worden. Ook is meer informatie nodig over mogelijke biologische mechanismen die een rol zouden kunnen spelen bij een invloed van laagfrequente magnetische velden op het ontstaan of de ontwikkeling van de ziekte van Alzheimer.

Reactie op het advies

Zoals ik ook in het notaoverleg van 6 april 2009 met de vaste commissie voor Economische Zaken en de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de PKB 380 kV Noordring en het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening heb aangegeven, zijn de resultaten van dit onderzoek belangrijk en ook reden om op dit onderwerp de vinger aan de pols te blijven houden. Meer algemeen vormen de mogelijke gezondheidseffecten ten gevolge van hoogspanningslijnen ook een onderdeel van het door VROM gefinancierde onderzoeksprogramma EMV. De Commissie Elektromagnetische velden van de Gezondheidsraad adviseert regelmatig over nieuwe onderzoeksresultaten op dit terrein. Ten aanzien van hoogspanningslijnen heb ik de gemeenten en netbeheerders in 2005 geadviseerd om het voorzorgsprincipe toe te passen en wanneer dit redelijkerwijs mogelijk is te zorgen dat er geen nieuwe gevoelige bestemmingen bijkomen in de 0,4 microteslazone rond hoogspanningslijnen. Dat advies is gebaseerd op de wetenschappelijke inzichten van het risico op leukemie bij kinderen die langdurig onder hoogspanningslijnen wonen. Het vigerende voorzorgsbeginsel, dat is geformuleerd vanwege de wetenschappelijke onzekerheid van de mogelijke risico's, is ook met deze nieuwe (onzekere) informatie nog adequaat.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer